

13. VARSTVO JABLAN IN HRUŠK - 21.03.2023 15:03 - Zaključeno

Brti jablan so na prehodu iz mišjega ušesca v stadij vidnih, a še zaprtih cvetnih popkov (54 – 55 po BBCH). Hruške odpirajo cvetne brste, vidni so zeleni cvetni popki (55 – 56 po lestvici BBCH).

V nasadih so trosišča in askospore na odpadlem listju oblikovane in dozorele. Ob naslednjih padavinah pričakujemo prve blage izbruhe škrlupa. Zaključuje se fenološko obdobje za preventivno varstvo pred **jablanovim škrlupom** in **boleznimi lesa** (*gniloba koreninskega vratu, jablanov rak, hrušev ožig*,...) z uporabo **pripravkov na osnovi bakra**: CUPRABLAU Z 35 WG (3 kg/ha), CUPRABLAU Z 35 WP (3 kg/ha), CUPRABLAU Z 50 WP (2 kg/ha), KOCIDE 2000 (2 kg/ha), NORDOX 75 WG (1,6 kg/ha), BADGE WG (2,9 kg/ha).

Če je pregled lesa iz zimskega obdobja pokazal, da prezimitveni potencial *jajčec rdeče sadne pršice* ali *listnih uši*, oz. *kaparjev* velik, lahko dodate OVITEX (do 20 l/ha), BELO OLJE KARSIA (10 l/ha na meter višine krošnje, do največ 30 l/ha) ali FRUTAPON (do 30 l/ha). Te dni poteka izleganje jajčec **listnih uši** in **rdeče sadne pršice**. Oljni pripravek za optimalen nanos sicer potrebuje večjo porabo vode (1000 l/ha), med tem, ko baker nanašamo pri nižjih količinah (350 l/ha).

Če obdelujete nasade na škrlup odpornih sort in od povzročiteljev bolezni prevladujejo težave z **jablanovo pepelasto plesnijo**, **listnimi pegavostmi** ter drugimi periodičnimi obolenji listne površine, priporočamo **CURATIO žvepleno apneno brozgo** (6 l na meter višine krošnje; najvišji skupni odmerek sredstva na eno tretiranje ne sme presegati 18 l/ha; namenjena varstvu pred *jablanovim škrlupom*, *listnimi pegavostmi*, *jablanovo pepelovko* in *sajavostjo in mušjo pegavostjo plodov*), ki ima dovoljenje za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin.

Pri rednih pregledih nasadov sledimo pojavom **jablanovega cvetožera**. Večina zabeleženih napadov je še v začetni stopnji, s 30-40 % odloženih jajčec na izvrtane brste. Ocenjujemo, da bo na kritičnih legah, s trenutnim razvojem vremena, ob doseženem pragu škodljivosti, primeren termin za ukrepanje čez 2 do 4 dni. Za varstvo pride v poštev **ASSET FIVE** (0,064 % konc., oz. 0,96 l v 1500 l vode na ha; s sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ dvakrat; nevaren je za čebele), ki ima dovoljenje za nujne primere varstva rastlin. Napadom so izpostavljeni nasadi v bližini gozda, visokodebelnih dreves jablan, oz. nasadi, kjer jih beležimo že več zaporednih let. Številčnost naleta hroščkov najlažje sledimo z otresanjem vej in poganjkov. V delu dneva z nižjimi temperaturami (zjutraj) so žuželke še otrple in jih z otresanjem vej nad podloženo svetlo podlago (npr. lepenka, platnena podloga) hitro opazimo. Prag škodljivosti je 20 hroščkov na 100 stresenih vej. Ob tem na znamenja napada pregledujemo brste z drobnimi izvrtinicami. Prag škodljivosti se lahko ocenjuje tudi po deležu napadenih brstov, ko je pri slabem cvetnem nastavku prag 15%, oz. pri zelo dobrem nastavku do 30% napadenih brstov. Škoda se stopnjuje v situacijah, ko nastopijo vremenske ohladičve, ki upočasni razvoj dreves, kar vodi v daljšo izpostavljenost napadov. Ukrepanje je upravičeno le na osnovi opazovanja.

Svetujemo tudi nadaljevanje z **metodo odvrčanja sesajočih žuželk** (predvsem **hruševih bolšic**) z nanosom kaolinskih glin. Ob povečani porabi vode (700-1000 l/ha) lahko uporabite npr. CUTISAN ali MALUSAN (odmerek 30 kg/ha), fino mleti kaolin brez primesi, sicer namenjen zmanjšanju mrežavosti plodov jablan in hrušk. Nanos je smiselno do konca brstenja večkrat ponoviti. Število ponovitev je odvisno od trajanja odlaganja jajčec hruševih bolšic in intenzivnosti izpiranja ob padavinah. Pristop je možno uporabiti v integrirani ekološki pridelavi sadja.

V nasadih jablan bodite pozorni na nalet **vrtnih zavrtačev**, hroščkov iz skupine podlubnikov, kateri so aktivni z vsakim toplejšim dnem. Hroščki z zavrtavanjem v deblo in poganjke izčrpajo sadike in starejša obolela drevesa, ki zato kmalu propadejo. Njihovo številčnost lahko zmanjšujete s pomočjo **alkoholnih pasti** (rdeče barvne plošče REBELL ROSSO ali jih sestavite sami iz rumenih lepljivih plošč, pod katere namestite 0,5 l plastenko z 2 dcl alkohola).

Vsi navedeni pripravki so primerni tudi v ekološki pridelavi.

Pred uporabo sredstev nevarnih za čebele obvezno poskrbite tudi za odstranitev cvetoče podrast. Priporočamo, da nanos opravite v večernem času, ko je bolj mirno ozračje in ni možnosti vpliva na čebele.

Pri tem pozorno preberite navodila in upoštevajte vse ukrepe za varovanje okolja.

Datum objave obvestila: 21.03.2023 15:03

Obvestilo prognostičnega centra: Jugovzhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Objavil/a: BAJEC Domen

Pripravi: **Domen Bajec**

Seznam registriranih FFS

